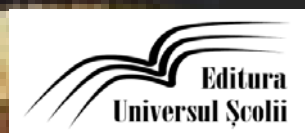

Anul IX, Nr.93, Tiraj 1, 1 decembrie 2010– 1 ianuarie 2011

Si lumina lumineaza in intuneric si intunericul nu a cuprins-o. Nu era el Lumina, ci ca sa marturiseasca despre Lumina, ca toti sa creada prin el. (In. 1, 5-8). Pentru aceasta va scriu acestea, nefiind de fata, ca atunci, cand voi fi de fata, sa nu lucrez cu asprime, dupa puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre daramare (II Cor. 13, 10).

O RAZA DE LUMINA

REVISTA DE CULTURA SI SPIRITUALITATE

IN ACEST NUMAR:

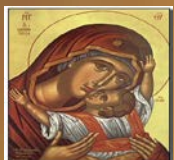
VANATORUL DE HIMENRE

PSIHOLOGIA PERSONALITATII

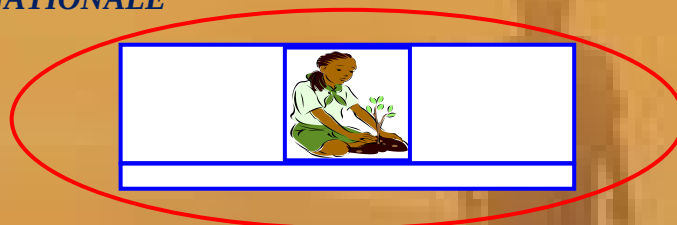
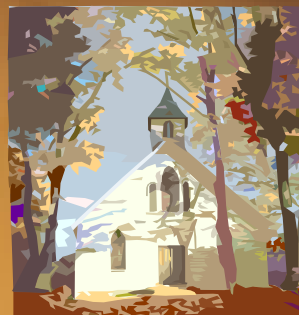
ISTORIE SI CIVILIZATIE

MARI DOMNITORI AI MOLDOVEI

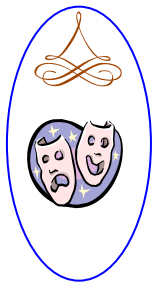
SPIRITUALITATE

PARCURI NATIONALE

Pr. Prof. Hritac Gheorghe from our mailing list, please [click here](#) ISSN-L 1454-5101; ISSN 2069-2692

Questions or comments? E-mail us at ghita_karina@hotmail.com ISBN 978-606-576-658-7

VANATORUL DE HIMERE

... Continuare din numarul trecut ...

Ignoranta nu se preda in scoli, dar se invata. Nu are culoare politica, dar are sustinatori. Nu este privita ca infractiune, dar este agresiva. Ignoranta nu poate fi oprita, dar imbecilul poate fi ocolit. Iata un

Ghid de supravietuire printre ignoranti.

1. Ignorantul se naste imbecil. Creste. Se dezvolta. Evolueaza in propria nepasare, confundand **ignorarea de catre ceilalti** cu **ignoranta celorlalti**.

2. Ignorantul **nu este neaparat prost**. Adesea imbecilul da dovada de un soi de inteligenta care-i permite sa-si poleiasca imbecilitatea cu diplome si titluri.

3. Lingau prin definitie, ignorantul are scop in viata **atingerea recunoasterii sociale**. Orice recunoastere sociala a unui ignorant scoate in evidenta doze noi de nepasare.

4. Autosuficient, ignorantul crede ca reactiile alege pe care ceilalti le au in fata imbecilitatii sunt forme de respect fata de propria persoana.

5. Ignorantul nu poate fi contrazis: fara a se indoi vreodata de sine, se considera detinator al adevarului absolut. Ignorantul **nu face afirmatii**, el **da sentinte**.

6. Ignorantul nu are nevoie de fraze, ci doar de cuvinte rupte din context. Ignorantului **ii place sa epateze**, citand fara sens tot ce crede ca ar putea impresiona.

7. Ignorantul nu dialogheaza; el doar **jigneste**. A jigni este singura sa bucurie si, atat cat i se poate aplica notiunea, singura sa compasiune. **8.** Cu ignorantul nu se poate comunica. Ignorantul te poate auzi doar daca

vorbesti pe limba sa, insa, chiar si atunci, **nu te poate intelege**.

9. Ignorantul se considera superior celui care, de rusine, refuza sa-i raspunda la imbecilitati. Ceea ce pentru ceilalti este **penibil**, pentru ignorant este glorios.

10. Delator prin vocatie, este iubit de corporatii, de institutii de stat si de partide si de cei ce vor sa-si atinga scopul pe imaginea celor din jur si, ajunge, nu de putine ori, in pozitii de conducere.

Eu unul nu mă simt intelectual în România, la fel cum Alexandru Paleologu nota că nu se prea simțea intelectual în Franța. E drept că ne raportam la definiții fundamentale diferite. Paleologu spunea că, în accepțiunea sa uzuală, acest termen desemnează un absolvent de învățământ superior al cărui discurs este ușor deplasat spre doctrinele de stînga, postură în care el se simțea destul de inconfortabil. La noi, termenul de intelectual desemnează mai nou o specie de individ cu studii superioare de orientare exclusiv umanistă, cu simț critic unidirecțional, căruia îi putea a priori orice poate avea legătură cu noțiunile de **popor** și de **patriotism**, care trăiește din bani publici și își bazează întreaga filozofie pe apartenența la o elită. La rîndul ei, elita este generată prin laude carteziane, nu are nici o legătură cu masele care ar trebui teoretic să o emane și e fundamental aservită puterii, indiferent cît de grobiană și de asupritoare este aceasta. Dacă asta înseamnă să fii intelectual, află iubitele anonim, că eu nu recunosc nici în ruptul capului că aș fi așa ceva și prefer tovărășia, inclusiv de pahar, a vecinilor mei. Toti ne uitam de sus, toti ne mirosim... . Unii se uita mai evident, altii mai subtil dar, pana la urma, toti ne uitam. Toti avem impresia ca suntem mai buni decat altii (si in unele cazuri e foarte adevarat), drept urmare avem toate justificarile pentru a face asta. Mi se pare normal sa te uiti de sus la un om care-i sub tine (intelectual, social etc.) si pe care

... Continuare in numarul viitor ...

Pr.prof.. Hritac Gheorghe

DUMINICA AXXVII-A

Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și spre semn de împotrivire ” (Lc. 2, 34)

Cuvintele pe care le-am pus în fata dumneavoastra sunt scrise în Sfânta Evanghelie de la Luca, în ceea ce numim noi întâmpinarea Domnului. Ele sunt spuse de un om ales de Dumnezeu, un om purtător de Duh Sfânt, un om cu frică de Dumnezeu, un om care s-a învrednicit de făgăduința lui Dumnezeu, aceea că-l va vedea pe Mântuitorul lumii. Și L-a văzut! Aceasta făgăduința s-a împlinit atunci când Mântuitorul lumii a împlinit 40 de zile de la nașterea sa.

Această făgăduință s-a împlinit la întâmpinarea Domnului, când dreptul Simion, condus fiind de Duhul Sfânt, S-a dus la Templul din Ierusalim, unde Maica Domnului și cu dreptul Iosif l-au dus pe Mântuitorul Iisus Hristos, să se facă cele rânduite de legea lui Moise. Atunci, dreptul Simion, căci așa se numea cel ce a spus cuvintele “Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel”, s-a bucurat pentru că L-a văzut pe Cel prin care urma să vină mântuirea lui Israel și L-a luat în brațe. Iată de ce este el cunoscut în Istoria Bisericii ca primitor de Duhul Sfânt. Dreptul Simion, primitorul de Dumnezeu, și-a dat

seama că Mântuitorul va fi mântuitor pentru unii și pricină de cădere pentru alții, și-a dat seama că Mântuitorul a venit în lume „ să mântuiască pe tot omul ce vine în lume”, că orice om din lumea aceasta are posibilitatea să se mântuiască prin mijlocirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, dar că, pentru acesta, trebuie să îndeplinească anumite condiții, trebuie să creadă în Mântuitorul, trebuie să-și conformeze, să-și potrivească viața cu învățătura Mântuitorului. Ceea ce a spus dreptul Simion s-a întâmpla în vremea când Domnul Hristos a viețuit aici, pe pământ, în vremea propovăduirii sale, căci unii l-au primit cu bucurie, unii au alergat înaintea Lui și I s-au închinat, iar alții L-au vorbit de rău, au căutat să-I găsească pricină ca să-L compromită; unii L-au lăudat și alții L-au defăimat - așa înțelegem dacă ne rezumăm la ceea ce s-a citit din Sfânta Evanghelie, astăzi, la Sfânta Liturghie.

Cele citite în această zi la Sfânta Liturghie ne-au dus cu gândul la o minune pe care a făcut-o Domnul Hristos, atunci când a dat unei femei îndreptare din gârbovenie. Aceasta a trăit vreme de 18 ani cu ochii aplecați spre pământ, deși omul este ființa care ar trebui să privească în sus. Într-un fel, cerul este pretutindeni, pentru că cerul este acolo unde este Dumnezeu, iar Dumnezeu este peste tot. Cei care au alcătuit limba greacă și-au dat seama că omul este singura ființă care privește în sus. Ei l-au caracterizat, l-au prezentat pe om ca ființa care privește în sus, cu rosturi de privire în sus, cu rosturi de privire spre cer, cu rosturi de privire spre lumea mai presus de lume. Să ne dea Dumnezeu binecuvântarea Lui și lumină pentru a înțelege lucrurile drept, să avem mintea cea dreaptă, în care lucrurile strâmbe se îndreptează și să ne ferească Dumnezeu de mintea cea strâmbă în care și lucrurile drepte se strâmbă. Dumnezeu să ne ajute! Amin!

pr.prof. Hritac Gheorghe

PSIHOLOGIA PERSONALITATII

... Continuare din numarul trecut

In virtutea aceste derivari etimologice am putea lesne conchide ca personalitatea se refera doar la caracteristicile externe, vizibile, la acele aspecte pe care si ceilalti le pot vedea. Astfel, personalitatea unui individ poate fi definita in termeni de impresie pe care persoana o face asupra altora, ceea ce persoana pare sa fie.

Se rezuma oare personalitatea doar la fatada, la masca sau rolul pe care il jucam pentru ceilalti ? Pentru cei mai multi dintre noi, termenul semnifica mult mai mult. In mod obisnuit ne referim la mai multe atribute ale unui individ, la o suma sau o colectie de caracteristici care sunt mult mai profunde decat aparentele fizice superficiale. Ne referim la o suma de dimensiuni care nu pot fi observate direct, la acelea pe care o persoana incearca sa le ascunda de noi sau pe care noi incercam sa le ascundem vederii altora.

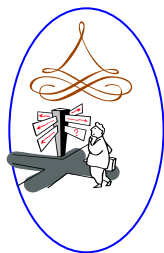
De asemenea utilizam cuvantul personalitate atunci cand ne referim la caracteristici de durata. Putem afirma ca personalitatea unui individ este relativ stabila si predictibila. Aceasta nu inseamna ca personalitatea este rigida si neschimbatoare, ea poate, asa cum vom vedea, sa-si releve diferite aspecte in functie de situatie.

In acest sens in 1960 psihologul Walter Mischel a provocat o adevarata dezbatere in psihologie legata de importanta relativa a variabilelor personale (trasaturi, nevoi) si variabilele situationale in determinarea comportamentului

(Mischel,1968,1973). Controversa continua in literatura de specialitate de mai mult de 20 de ani. Multi personologi considera rezolvata problema acceptand o abordare interactionista, afirmand ca trasaturile personale, aspectele social-situationale si interactiunea dintre ele trebuie deopotriva luate in considerare daca scopul nostru este acela de a oferi o explicatie completa a comportamentului uman (Carson,1989;Kenrick&Funder,1988;Rowe, 1987).

Tindem de asemenea sa credem ca personalitatea este unica. Constatam similaritati intre oameni si cu toate acestea sesizam ca indivizii poseda caracteristici speciale sau combinatii de caracteristici care-i disting unii de ceilalti. Ca atare in virtutea experientelor cotidiene avem tendinta sa percepem personalitatea ca un cluster stabil si unic de caracteristici care poate insa suferi modificari ca raspuns la diferite solicitari externe. Cu toate acestea este greu sa oferim o definitie asupra careia acceptul psihologilor sa fie unanim. Pentru a distinge un anumit grad de precizie in definirea conceptului, trebuie sa intelegem ce doreste fiecare teoretician sa sugereze prin conceptul pe care il utilizeaza. Fiecare teoretician ofera o versiune unica, o perspectiva personala asupra naturii personalitatii, care devine astfel definitia sa de lucru. Prin urmare demersul nostru are ca obiectiv intelegerea diferitelor versiuni ale conceptului de personalitate si examinarea unor variate modalitati de definire a Eu-lui. Psihologii in domeniul personalitatii acorda o importanta crescuta nu doar formularii teoriilor ci in egala masura si modalitatilor de evaluare a acesteia.

3. CE NE POATE OFERI O TEORIE A PERSONALITATII O teorie asupra personalitatii sugereaza modalitatile prin care o mare varietate de date privind persoana pot fi puse alaturi si sistematizate pentru a dobandi astfel coerenta si inteligibilitate....*Continuare in pag.5. ...*

... Continuare din pag. 4...

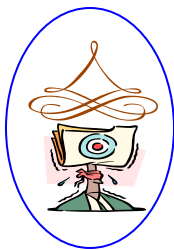
Atunci cand ne propunem sa studiem sistematic si intensiv indivizii in fapt noi vrem sa stim ce sunt ei, de ce se comporta intr-un anumit fel, si cum au devenit ceea ce sunt. Ca atare orice teorie asupra persoanei trebuie sa fie in masura sa ofere raspunsuri la aceste trei intrebari. Intrebarea “**ce**” se refera la caracteristicile persoanei si la modul cum ea este organizata in relatii cu ceilalti. Intrebarea “**de ce**” se orienteaza spre motivele ce particularizeaza comportamentul individului. Raspunsurile la aceasta intrebare releva aspectele motivationale ale persoanei; ex. de ce a decis sa se deplaseze si de ce tocmai in acea directie? De ce este o mama supraprotectiva ? - pentru ca acest mod de a fi o face fericita, pentru ca ea cauta sa ofere copiilor sai ceea ce ei i-a lipsit in copilarie, sau doar pentru a evita manifestarea oricarui resentiment din partea copiilor ?. O persoana a dezvoltat depresia ca urmare a unei umiliri, din cauza unei iubiri pierdute, sau dintr-un sentiment de vinovatie ? Intrebarea “**cum**” se refera la factorii determinanti ai personalitatii. In ce mod si in ce masura forte genetice si cele ambientale au interactionat pentru a determina structura si functionarea actuala a personalitatii.

Ca atare o teorie ne poate ajuta sa intelegem in ce masura, spre exemplu, anxietate este o caracteristica personala, cum aceasta caracteristica de personalitate s-a dezvoltat, de ce anxietatea se releva doar in anumite contexte si de ce individul adopta preferential un anumit comportament atunci cand este anxios ?

Raspunsurile pe care le primim cand adresam asemenea intrebari ne conduc la trei concepte, deosebit de utile in intelegerea personalitatii. Acestea sunt: **structura, procesele si cresterea si dezvoltarea**. Termenul de structura se refera la cele mai stabile si mai trainice aspecte ale personalitatii. Acestea reprezinta “caramizile” edificiului numit personalitate, ele sunt comparabile cu partile componente ale corpului uman sau cu ceea ce atomii si moleculele sunt in fizica si chimie. Concepte structurale precum trasaturile, raspunsurile, obisnuitele, sinele, etc. au devenit foarte populare si utile in incercarile de a raspunde la intrebarea “ ce sunt oamenii”. Procesele se refera la conceptele dinamic-motivationale pe care le utilizam atunci cand cautam explicatii pentru un anumit comportament. Daca reiteram modelul corpului uman atunci trebuie sa acceptam ca acesta trebuie gandit nu doar in termenii unei organizari, structurari a partilor ci si in cei ai unor procese ce relationeaza aceste parti. Similar personalitate detine procese ce servesc dimensiunii functionale, ce initiaza si intretin comportamentele individuale. Sintagma crestere si dezvoltare este puternic relationata cu cele doua concepte anterioare. O teorie privind cresterea si dezvoltare trebuie sa ofere cele mai coerente argumente privitoare la modificarile structurale de la nastere la maturitate precum si pentru schimbarile corespunzatoare ale proceselor personalitatii, invocand de fiecare data factorii determinanti. In acest sens diferitele teorii accentueaza fie rolul factorilor genetici fie al celor ambientali (cultura, clasa sociala, familie, etc.) ca principali determinanti ai personalitatii.

In concluzie teoriile asupra personalitatii pot fi comparate prin intermediul conceptelor pe care acestea le utilizeaza atunci cand ofera raspunsuri la intrebarile, ce, de ce, si cum ?.

... Continuare in numarul viitor ...

RUȚACIUNE

M-AM INDEPARTAT DE TINE, DOAMNE,
AM CREZUT CA NU MAI AM PACATE.
OARE, ESTE VIATA FARA MOARTE
SAU VRE-O VIATA FARA DE PACATE?

ASTAZI, IN GENUNCHI ITI CER IERTARE;
AM UITAT, DOAMNE DE INCHINARE.
DOAMNE, SUFLETUL AZI MI-L ALINA
CA DE JALE VIATA-MI ESTE PLINA

IARTA, DOAMNE, PE DUSMANII MEI,
IARTA-MA PE MINE DACA VREI.
PENTRU LUMEA BUNA-TI CER IERTARE
AM NEVOIE DE MAREA TA INDURARE.

Poezie aparuta si publicata in anul 1996, revista
ortodoxa

ALBU LILIANA, - PROFESOR
GRADINITA NUMARUL 9 HUSI

structura și calitățile acestora. Din materiale cunoscute, din îmbinările simple de linii, forme, culori, ei reușesc să obțină jucării, obiecte ornamentale, cadouri originale pentru cei dragi.

Lucrând cu materiile din natură, elevilor li se dezvoltă răbdarea, îndemânarea, atenția, spiritul de observație, gustul estetic, fantezia și alte calități ce deschid calea spre creație. S-a dovedit că omul cu simț artistic dezvoltat și spirit viu de observație, nu rămâne în anonim, se evidențiază mai devreme sau mai târziu în munca sa prin calități superioare aflându-se mereu în căutarea noului. Natura prin diversitatea ei ne pune la dispoziție materia primă de care avem nevoie : frunzele și florile colectate vor fi presate și puse la păstrare în cutii sau între filele cărților.

De mare efect în acest gen de aplicații sunt semințele de legume: bostan, roșii, ardei, linte și cele de fructe : cireșe, prune, pepene, etc. Nici cele din pădure nu sunt uitate : porumbele, conuri de brad, etc. Mănuind un material diferențiat ca formă, culoare, mărime, așezându-l în diferite poziții spațiale, aplicând tehnici specifice activităților practice, elevii vor învăța să lucreze independent și în echipă pentru ca în final, să creeze lucrări originale care au un aspect estetic deosebit și care înlătură monotonia și tipizarea în lucru.

Înv.educ. Ioana Coza,
cls.aIV-a A, C.S.E.I Alba Iulia

FRUMOSUL ȘI UTILUL

Motto: „ Dacă vrei să construiești o barcă, nu trâmbița adunarea bărbaților ca să împarți munca, ca să pregătească uneltele, să procure lemn și să le dai anumite munci, ci învățându-i dorul după imensitatea și depărtarea mării „.

Elevilor le place să deseneze, să decupeze folosind hârtia ca suport material, însă în jurul nostru sunt foarte multe materiale cu ajutorul cărora se pot crea imagini artistice interesante. Acestea sunt materialele din natură: frunze, semințe de legume, de flori, resturi de piele, fire de ață, textile, etc. Folosind diferite materiale, copiii învață să cunoască mai bine

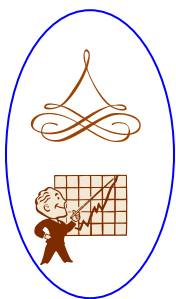
PERSONALITĂȚI ISTORICE

DARIUS I - REGE AL PERSIEI

Darius I, numit Darius cel Mare (549 i.Hr. – 486 i.Hr.), fiu al lui Hystaspes a fost rege al Persiei în perioada (522 i.Hr. – 486 i.Hr.).

... Continuare in pag.7. ...

... Continuare din pag.6.

Darius a ajuns la tron prin participarea intr-un complot ce avea ca tinta indepartarea celor doi fii ai lui Cyrus cel Mare (fondatorul Imperiului Persan), Smerdis si Cambyses. Pana la domnia lui Darius cel Mare, Imperiul Persan nu avea iesire la mare. Darius I a fost cel care a hotarat sa extinda imperiul pana la raul Ind.

In primii ani de domnie, Darius I s-a dedicat in totalitate reorganizarii interne si protejarii granitelor Imperiului Persan. El a impartit imperiul in 20 de provincii, a construit drumuri, a schimbat moneda de circulatie, introducand una noua - dareicul, a incurajat comerțul si a mutat capitala Imperiului Persan la Persepolis.

Datorita actiunilor sale, regele a castigat repede increderea populatiei. A devenit respectat si datorita atentei acordate diverselor religii. De exemplu, Darius I a permis evreilor sa reconstruiasca Templul din Ierusalim, in anul 516 i.Hr..

Darius I a cucerit multe teritorii de-a lungul raului Ind si numeroase triburi din muntii Caucaz. Acesta a esuat insa, in 516, in incercarea sa de a cuceri triburile de-a lungul fluviului Dunarea.

A doua lupta nereusita a fost cea impotriva grecilor. Darius I a invadat **Grecia** cu scopul de a o cuceri, dar a fost infrant la Marathon in anul 490.

In timpul pregatirilor pentru cea de-a doua revolta impotriva grecilor, Regele Darius cel Mare a decedat (486 i.Hr.). La torn a urcat fiul sau, Xerxes. Acesta va lupta pentru a indeplini planul tatalui sau. Pentru realizarile sale, extinderea imperiului pana in **India** si Europa, implementarea unui model solid de guvernare, Darius I a fost numit cel mai "mare" rege al Persiei.

GUSTAV AL III-LEA, REGELE SUEDIEI (1746 - 1792)

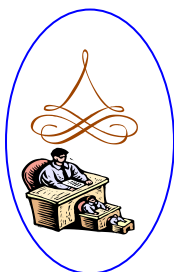
PE 16 MARTIE 1792, un fastuos bal mascat era programat in saloanele operei regale din Stockholm. Edificiul operei, care se afla si astazi in centrul capitalei suedeze, fata in fata cu palatul regal, fusese construit dupa planurile arhitectului suedez Carl Frederick Adelcrantz si inaugurat cu zece ani inainte, dupa vointa regelui Gustav III.

Aceasta nu era insa singurul **teatru** de opera pe care il construise Gustav III, pentru ca el amenajase de asemenea salile din castelele dela Gripsholm si Drottningholm, monumente artistice care ne-au parvenit intacte si care sunt astazi doua marturii inegalate ale tehnicii teatrale din secolul XVIII.

Gustav III, pasionat om de arta, visa sa creeze un stil al operei suedeze pe care o considera ca cel mai potrivit vector in vederea valorizarii maretiei istoriei nationale. El insusi scria piese de **teatru**, alegand ca eroi pe predecesorii sai, Gustav Vasa, liberatorul Suediei, si Gustav II Adolf marele rege conciliator. Era de altfel, rolul pe care Gustav III visa sa'l joace, un fel de Henric al IV-lea asa cum fusese prezentat de Voltaire, si imaginea pe care dorea s'o lase in istorie.

Numai ca, in **practica**, aceasta cursa nestavilita spre maretie l-a facut sa provoace razboaie cu puternicii sai vecini, **Rusia** si **Danemarca**, dela care spera sa recupereze noi teritorii, precum Carelia si Viborg sau **Norvegia**. Ceea ce nu l-a impiedicat in cei 22 ani de domnie sa lege si sa dezlege aliante cu marile puteri europene, chiar si cu cele carora, mai devreme sau mai tarziu urma sa le declare razboi. Toate aceste activitati politice, ca si autoritarismul cu care domnea peste nobilimea suedeza, ii lasau totusi timpul necesar ca sa se ocupe indeaproape de arte.

... Continuare in numarul viitor. ...

PARCURI NAȚIONALE

Retezat

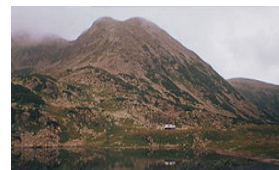

Retezatul este cel mai complex și mai grandios masiv montan din toate sectoarele geografice ale Carpaților românești. Originalitatea sa constă în existența unor spectaculoase creste alpine care depășesc 2000 de m înălțime și un relief sculptural, în care s-au imprimat urmele a două mari glacii (Riss și Würm), făcându-se remarcată existența unei puternice modelări climatice, sub formă de trepte (Platforma de eroziune alpină Borăscu, Râul Șes, Gornovița).

Parcul Național Retezat s-a înființat în anul 1935 la inițiativa profesorului Alexandru Borza, fondatorul Grădii Botanice din Cluj-Napoca. În prezent parcul are statut de arie naturală protejată de interes național și internațional, fiind recunoscut ca Rezervație a Biosferei din anul 1979. Prin constituirea Parcului Național Retezat se urmărește protecția și conservarea unor eșantioane reprezentative pentru spațiul biogeografic național, cuprinzând elemente naturale cu valoare deosebită sub aspect fizico-geografic, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic și peisagistic. Parcul Național Retezat – Rezervație a Biosferei se află în partea de vest a Carpaților Meridionali, cuprinzând o suprafață de 38.138 ha din Masivul Retezat-Godeanu. În interiorul său există douăzeci de vârfuri de peste 2000 m și peste 80 de lacuri glaciare, între care Lacul Bucura, care este cel mai mare lac glaciare din

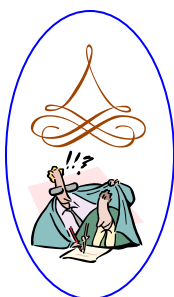
țară. Parcul este renumit pentru diversitatea floristică și faunistică, adăpostind aproape 1.190 specii de plante superioare, 90 taxoni endemici, 130 de plante rare sau vulnerabile, 50 specii mamifere, 168 specii de păsări, 9 specii de reptile, 5 specii amfibieni.

Începând din anul 1999, Parcul Național Retezat are administrație proprie; din luna septembrie 2004 Parcul Național Retezat a devenit membru al fundației PAN Parks, iar din anul 2007 este protejat ca propunere de sit pentru rețeaua ecologică europeană Natura 2000, în vederea conservării habitatelor naturale și a speciilor de plante și animale sălbatice de interes comunitar. Parcul Național Retezat urmează a fi străbătut de drumul național 66 A, pentru a lega județele Hunedoara și Caraș Severin. În iulie 2009, membrii mai multor organizații ecologiste au protestat împotriva reluării lucrărilor la tronsonului de 19 kilometri de șosea care urmează să fie construit în continuarea drumului național, prin Parcul Național Retezat. Aceștia susțin că șoseaua care ar urma să tranziteze Parcul Național Retezat, printr-o zonă aproape virgină, ar duce la distrugerea ecosistemului.

Munții Retezat fac parte din Carpații Meridionali, grupa muntoasă Retezat-Godeanu. Se înalță între două depresiuni importante, Petroșani și Hateg și între două râuri importante, Râul Mare, care îi delimitează la nord și est și Jiul de Vest, care îi delimitează la sud. Sunt înconjurați de Munții Tarcu la vest, Munții Godeanu, la sud-vest și Munții Vâlcan, la sud.

Vârful Peleaga și lacul Bucura, Munții Retezat. Partea cea mai importantă a masivului este alcătuită în principal din roci cristaline și se numește Retezatul Mare; partea sudică, cu relief dezvoltat și în mase mai importante de calcare, se numește Retezatul Mic. ele se unesc în apropierea lacului Bucura. **Platforma de eroziune alpină Borăscu** este o platformă de eroziune de tip glaciare aflată în Munții Godeanu la o înălțime medie de peste 2.000 de metri. Punctul cel mai înalt al acestei platforme alpine este unul din vârfurile de peste 2.100 de m ale Masivului Godeanu, Vârful Borăscu Mare.

... Continuare din pag.8. ...

Grădina Botanică din Cluj-Napoca

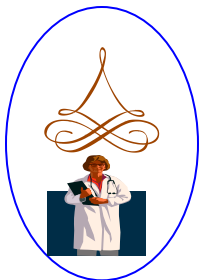
Grădina Botanică „Alexandru Borza” a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, România a fost fondată în 1920 de profesorul Alexandru Borza. Întinsă pe o suprafață de aproape 14 hectare, în partea sudică a Clujului, grădina botanică, organizată după Unirea Transilvaniei cu România, în anii activității de așezare pe temelii solide a universității clujene, a reușit să se dezvolte în timp atât ca și un obiectiv turistic clujean cât și ca important spațiu didactic și științific din cadrul Universității Babeș-Bolyai.

Grădina conține pe teritoriul său peste 10 000 specii de plante din toate colțurile lumii, fiind structurată pe mai multe sectoare: ornamental, fitogeografic, sistematic, economic și medicinal. Flora și vegetația românească sunt reprezentate prin plante din câmpiile transilvane, Munții Carpați, Banat, etc. Printre atracțiile grădinii se numără Grădina japoneză (o grădină în stil japonez cu un pârâu și o casuță în stil japonez), Grădina romană cu vestigii arheologice din vechea colonie romană Napoca, printre care și o statuie a lui Ceres, zeita cerealelor și a pâinii, alături de plante cultivate care domină agricultura contemporană românească. **Grupa Retezat-Godeanu**, al cărui nume este dat de Munții Retezat și Munții Godeanu, cele mai maiestroase masive montane ale grupeii, se află în vestul. Carpaților Meridionali între râurile Jiu și

Strei la est și Culoarul Timiș-Cerna la vest. La nord, Culoarul Bistrei îi desparte de Munții Poiana Ruscă, iar la sud intră efectiv în contact cu Podișul Mehedinți și Subcarpații Olteniei. Grupa Retezat-Godeanu are un relief glaciatic bine dezvoltat, cu circuri, tăuri și văi glaciare maiestroase, oferind o varietate petrografică a grupeii ce constă din șisturi cristaline (predominant), granit, calcare (mai ales în sud-vest) și conglomerate. Grupa Retezat-Godeanu cuprinde șase subgrupe montane (denumite **munți**) și trei masive montane (denumite **masive**):

Lacul Bucura este un lac situat în Parcul Național Retezat din Munții Retezat. Este cel mai mare lac glaciatic din România. Se află în căldarea Bucura, sub Vârful Peleaga și Șaua Bucurei, fiind orientat în direcția nord - sud, la altitudinea de 2040 m. Suprafața lacului este de 8,90 ha, lungimea de 550 m și lățimea medie de 160 m, perimetrul de circa 1390 m. Lățimea maximă este de 225 m, iar volumul estimat este de 625.000 m³. Adâncimea maximă a apei lacului este de 15,5 m, în dreptul intrării Izvorului Pelegii în lac. Lacul este alimentat de 5 izvoare principale. Apa lacului deversează printr-un singur emisar ce o trimite spre Lacul Lia, cu un debit de aproximativ 250 l pe secundă. Populația piscicolă este autohtonă, în lac nefăcându-se populații artificiale. Accesul la lac se face din șoseaua Hateg - Caransebes, de la km 61 (Cârnești), prin Clopotiva - Grebla - Gura Zlata - Gura Apei, 35 km drum asfaltat. De aici pe drumul forestier ce se oprește la Drăcșanu, pe o distanță de 14 km. Apoi, trecând pe la cascada Fetele Voilesei, urmărind valea Lăpușnicului Mare, până la Gura Bucurii, și trecând pe lângă Lacul Lia se ajunge la Bucura.

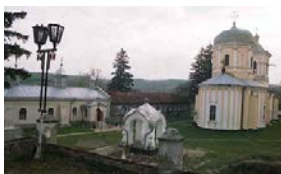

SEMNE COMEMORATIVE

MĂNĂSTIREA CĂPRIANA

Începuturile întemeierii mănăstirii "Căpriană" se trag din anul 1429. Ansamblul mănăstirii include trei biserici: biserica de vară "Adormirea Maicii Domnului", reconstruită de Petru Rareș la 1545 și remodificată în 1821 de mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni; biserica de iarnă "Sf. Gheorghe", construită de către egumenul Teofilact și biserica nouă de iarnă "Sf. Nicolaie", înălțată în 1903. A fost un centru spiritual de cultură românească medievală.

BISERICA ADORMIREA MAICII DOMNULUI A MĂNĂSTIRII CĂPRIANA, CĂPRIANA

Biserica Adormirea Maicii Domnului este edificiul principal al Mănăstirii Căpriană. Construită în secolul XVI, pe timpul domnitorului Petru Rareș, a fost reconstruită în primul sfert al sec. XIX de către mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni. Este o biserică de tip moldovenesc din piatră prelucrată cu pereții tencuiți la suprafață. Este de o importanță

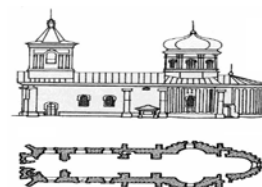
internațională. Ultima restaurare a fost executată în 1993.

PLACA MEMORIALĂ DE LA MORMÂNTUL MITROPOLITULUI GAVRIIL BĂNULESCU-BODONI DE LA MĂNĂSTIREA CĂPRIANA

Placa memorială "Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni" de la mănăstirea Căpriană este de marmură cu inscripția săpată în piatră, instalată în anul 1821

PLANUL ȘI SECȚIUNEA

MĂNĂSTIREA "RUDI" SAU "RUGHI"

Mănăstirea "Rudi" este situată în județul Soroca. Biserica mănăstirii este construită de Duca Vodă în 1777, pe moșia fraților Andronache și Teodor. Rudi, cu mijloacele lor și ale negustorului Donciul din Movilău (Podolia). Ea este finisată pe timpul domniei lui Grigore Ghica, în 1828. Pe teritoriul mănăstirii sunt două biserici - "Sf. Treime" și "Sf. Dumitru". Apariția mănăstirii "Rudi" este legată de o legendă precum că pe acest loc se află un izvor, apa căruia face minuni.

... Continuare în numărul viitor.

SUPERSTITIILE,

care iti schimba viata

Incerci in fiecare dimineata sa pasesti cu dreptul cand iesi din casa? Refuzi sa te intorci din drum chiar daca ai uitat ceva important? Nu e nimic rau in a avea cateva "reguli" pe care sa le respecti, dar cel mai rau e sa crezi in consecintele de orice natura.

A accepta superstitiile este echivalent cu a accepta orice mijloc de a cunoaste viitorul: de la tarot pana la ghicitul in cafea. Nu exista mijloace de a cunoaste sau de a schimba viitorul, dar il poti controla, acesta fiind urmare directa a actiunilor tale din prezent.

Nu exista conexiuni intre ceea ce ti se intampla tie personal si celelalte lucruri: nu vei avea ghinion daca intalnesti un preot, daca iti taie calea o pisica neagra sau daca te intorci din drum. In schimb, exista coincidente mai mult sau mai putin fericite.

Exista o explicatie

Chiar daca superstitiile sunt ilogice, credinta in ele este explicabila.

In momentul in care ai un esec incepi sa cauti vinovati. Si, cum de actiunile tale numai tu poti fi vinovata, in loc sa accepti situatia gasesti o explicatie in superstitii ("am lasat cutitul cu lama in sus" sau "mireasa pe care am vazut-o saptamana trecuta").

E mult mai simplu sa accepti ca ai fost concediata dupa ce, cu o zi inainte, ai dus gunoiul seara sau daca asta ti se intampla intr-o zi de marti. In felul acesta te-ai absolvit de o vina care nu poate fi decat a ta. In cazul unei reusite nu vei spune niciodata ca trifoiul cu patru foi, cosarul sau femeia insarcinata au vreun merit. Marele merit iti apartine in totalitate! Teama de a-ti asuma vinovatia si teama de a nu ti se recunoaste meritele sunt principalele motive pentru care apelezi la superstitii. Sunt persoane la care se manifesta si teama de a nu crede, acesta venind tot dintr-o superstitie conform careia atunci cand nu crezi ti se vor intampla intocmai. Asadar, superstitiile nu iti altereaza sub nici un chip viitorul si nu ajuta cu nimic: sunt doar un amestec de frica si credinta in ceva ireal care, uneori, te influenteaza negativ. Daca mergi pe principiul ca ziua de marti si data de 13 iti vor aduce ghinion atunci, cu siguranta, vei avea neplaceri. Gandeste optimist si vei fenta toate superstitiile! Desigur, superstitiile le dispretuim si le combatem. Pentru ca ele nu au nimic de-a face cu credinta, care e legata de iubirea lui Dumnezeu (care e „bun si iubitor de oameni”) si a semenilor („Sa va iubiti unii pe altii precum Eu v-am iubit pe voi”). Din contra, superstitiile sunt legate de frica si de frici, si de imaginarul individual si popular pe care aceste frici il genereaza, foarte diferit de la un loc la altul. De exemplu: la români „pisica neagra” e un fel de imagine populara a „celui rau” - in Egipt ea este admirata. Bestiarul (adica viziunea personificata asupra animalelor) variaza mult de la o regiune la alta, si aceasta dovedeste ca ne aflam in plin imaginar colectiv, si care trebuie tratat ca atare, oricat de puternic ar fi el intr-o anumita societate la un anumit moment. La fel, cele mai multe din superstitiile legate de morti sunt reziduuri ale vechilor credinta pagâne de altadata, care au supravietuit pâna azi sub aceasta forma (ca si in vrajitorie). Inca o data: aceste lucruri nu au, de cele mai multe ori, nimic de-a face cu credinta crestina! Deci aceste superstitii sunt intotdeauna de disprețuit. Ceea ce nu este de disprețuit niciodata, este omul! Pentru diferit motive (slaba credinta, nestiinta etc.) multi oameni „cred” unor superstitii. Iar noi nu trebuie sa-i disprețuim, ci sa-i ajutam, cu tact, sa inteleaga ca acele superstitii nu le folosesc la nimic.

OAMENI CELEBRI

Hector Berlioz
(1803- 1869)

Hector Berlioz (n. 11 decembrie 1803, La Côte-Saint-André, Isère, Franta - d. 8 martie 1869, Paris) a fost un compozitor, scriitor și critic francez.

A avut o contribuție importantă în conturarea romantismului francez. Contribuția lui constă în promovarea unei noi estetici muzicale, care presupune existența unor mijloace expresive. Dezvoltarea orchestrei simfonice vine în întâmpinarea gustului pentru grandios al lui Berlioz, relevat prin 4 tipuri procedurale: forța sonoră, exploatarea efectelor timbrale, divizarea partidei instrumentale și mărirea numărului de instrumente (împreună cu preocuparea pentru stereofonie).

Hector Berlioz a fost și autorul „Tratatului de instrumentație”, care prezintă preocuparea romanticilor pentru timbrul instrumentelor, ca mijloc de exprimare nuanțată a sensibilităților. Berlioz inaugurează seria dirijorilor cu baghetă din secolul XIX. Din punct de vedere compozițional, el creează lucrări instrumentale cu un program declarat și explicat, sau numai direcționat de titluri, cu forme noi, care evoluează dinspre simfonie către operă. **Romantismul** este o mișcare artistică și filozofică apărută în ultimele decenii ale secolului XVIII în Europa, care a durat mare parte din secolul XIX. A fost o mișcare contra raționalismului care marcase perioada

neoclasică, ce se va pierde la apariția *spiritului romantic*. Inițial, doar o atitudine, o stare de spirit, romantismul va lua mai târziu forma unei mișcări. Autorii romantici au scris din ce în ce mai mult despre propriile lor sentimente, subliniind drama umană, iubirea tragică, ideile utopice. Dacă secolul XVIII a fost marcat de obiectivitate și rațiune, începutul secolului XIX va fi marcat de subiectivitate, de emoție și de *eul* interior.

Anumiți autori neoclasici alimentaseră deja un sentiment așa-zis romantic înainte de răspândirea sa efectivă, fiind numiți de aceea pre-romantici. Printre aceștia se află Francisco Goya și Bocage. Romantismul apare inițial în zona care va fi mai târziu Germania (mișcarea a avut și ea o importanță fundamentală în unificarea germană prin mișcarea Sturm und Drang) și în Anglia. Romantismul s-a manifestat în forme diferite în diferitele arte și a marcat în special literatura și muzică (deși romantismul se manifestă în aceste arte mai târziu decât în altele). Când curentul a ajuns în școli, au apărut critici împotriva idealizării de către acesta a realității. Datorită acestor critici a apărut mișcarea care va da naștere Realismului.

Arte frumoase Conform lui Giulio Carlo Argan în opera sa *Artă modernă*, romantismul și neoclasicismul sunt pur și simplu două fețe ale aceleași monede. Pe când neoclasicismul caută idealul sublim, sub o formă obiectivă, romantismul face același lucru, prin subiectivizarea lumii exterioare. Cele două mișcări sunt legate, deci, prin idealizarea realității. Primele manifestări romantice în pictură vor apărea când Francisco Goya începe să picteze la pierderea auzului. O pictură cu tematică neoclasică precum *Saturn devorându-și fiii*, de exemplu, prezintă o serie de emoții pentru spectatorul pe care îl face să se simtă nesigur și speriat. Goya creează un joc de lumini și umbre care accentuează situația dramatică reprezentată.

... Continuare din pag. 12. ...

Deși Goya a fost un pictor academic, romantismul va ajunge mult mai târziu la Academie. Francezul Eugène Delacroix este considerat a fi *pictor romantic* prin excelență. Tabloul său *Libertatea conducând poporul* reunește vigoarea și idealul romantic într-o operă care este compusă dintr-un vârtej de forme. Tema este dată de revoluționarii din 1830 ghidați de spiritul Libertății (reprezenți aici de o femeie purtând drapelul francez). Artistul se plasează metaforic ca un revoluționar din vârtej, deși vedea evenimentele cu o anumită rezervare (reflectând influența burgheză asupra romantismului). Aceasta este probabil opera romantică cea mai cunoscută. *Căutarea de exotic, de neprimitor și de sălbatic* va reprezenta o altă caracteristică fundamentală a romantismului. Exprimarea senzațiilor extreme, paradisurile artificiale și naturaletă în aspectul său rudimentar, lansarea în "aventuri" și imbarcarea în nave cu destinația polilor, de exemplu, i-au inspirat pe anumiți artiști ai romantismului. Pictorul englez William Turner a reflectat acest spirit în opere precum *Furtună pe mare* unde apariția unui fenomen natural este folosit pentru atingerea sentimentelor menționate mai sus.

Literatură

Mișcarea Sturm und Drang (literal, *furtunica și imbold*) este considerată a fi precursora Romantismului în Germania. Poetul Johann Wolfgang von Goethe a fost cel mai faimos reprezentant al acesteia. Goethe publică *Suferințele tânărului Werther*, operă de intensă subiectivitate datorită unei iubiri imposibile a protagonistului acesteia (Werther). Cartea a cauzat multă vâlvă în perioada sa, datorită

faptului că un val de sinucideri a fost atribuit lecturii volumului.

Francisco de Goya
(1746-1828)

Goya este punct de referință pentru două veacuri de pictură spaniolă. Ani de-a rândul Goya a fost artistul curții regale, la fel ca și mulți alți pictori ai secolului al XVIII-lea. Ar fi rămas probabil creator al unei picturi liniștite, echilibrate, dacă nu s-ar fi îmbolnăvit: surzenia îl izolează de lume și îl eliberează de convenția picturii oficiale. La aproape cincizeci de ani, Goya pornește într-o incursiune în străfundurile misterioase și zbuciumate ale sufletului omenesc. Ochiul lui sarcastic, demascator, nu iartă pe nimeni.

Din 1774, Goya face parte din echipa de pictori care, la Madrid - sub conducerea lui Francisco Bayeu - pregăteau proiectele de goblenuri destinate palatelor regale de la Madrid și Escorial. În scurtă vreme, începe însă să picteze după propriile sale idei. Astfel, în anul 1781 pictează altarul bisericii *San Francisco el Grande* din Madrid. După ce în 1783 pictează portretul contelui Floridablanca, acesta îl introduce în sferele cele mai înalte și îl prezintă tânărului frate al regelui, Don Luis, care îi solicită pictorului executarea portretului familiei sale. Începând din anul 1785, Goya va fi preferatul principelui Osuna, care îi comandă mai multe lucrări, devenind, alături de rege.

VESTE – POVEȘTE

ZANA MUNTILOR

A fost odata ca niciodata; ca de n-ar fi, nu s-ar mai povesti; de cand facea plopsorul pere si rachita micsunele; de cand se bateau ursii in coade; de cand se luau de gat lupii cu mieii de se sarutau, infratindu-se; de cand se potcovea puricele la un picior cu nouazeci si noua de oca de fier si s-arunca in slava cerului de ne aducea povesti;

De cand se scria musca pe parete, Mai mincinos cine nu crede.

A fost odata un imparat foarte viteaz; toate imparatiile de prinprejurul imparatiei sale ii cerea sfaturi: atata era de drept si intept. Cand se isca sfada intre dansii, la acest imparat mergeau mai intai la judecata si, cum zicea el, asa se si facea, fiindca era judecator drept si iubitor de pace. Cand fu aproape de batranete ii darui Dumnezeu un fecior. Nu se poate spune cata bucurie simti imparatul cand a vazut ca dobandi un mostenitor. Toti imparatii vecini i-au trimis daruri. Ei nu mai putin se bucurau ca vecinul lor, care ii ajuta cu sfaturi si povetele lui cele de mult folos, a dobandit fecior.

Dupa ce se mari, il puse de invata carte. El era asa de silitor, incat se mirau dascalii de dansul cum de invata asa repede. Ceea ce invata ceilalti copii intr-un an, el invata numai intr-o saptamana. Ajunsese sa nu mai aiba dascalii ce sa-i dea sa invete. Iara tata-sau scrisese carte

imparateasca la niste filosofi vestiti ca sa vie sa ispiteasca cu invaturile lor pe fiul sau.

La curtea acelui imparat se afla pe atunci un vanator vestit; si, pana sa vie filosofii cei vestiti, imparatul dete pe fiu-sau acestui vanator ca sa-l invete mestesugul sau.

Dupa ce venira filosofii, invata si de la dansii cate in luna si in soare. Bucuria tatalui sau era asa de mare unde vedea ca fiu-sau are sa fie procopsit ca nici unul din fiii de imparati, incat se uita la dansul ca la soare. Iara el de ce se marea d-aia se facea mai cu minte si mai frumos. in toata imparatia lui si a vecinilor lui imparati, alta vorba nu era decat de intelegciunea si frumusetea acestui fiu de imparat.

N-ajunsese sa-si rasuceasca mustacioara si foile de zestre curgeau de la fel de fel de imparati, care voiau sa-si dea fetele dupa dansul, dara el nu voia sa se insoare asa de tanar.

intr-una din zile mergand la vanatoare, vazut o turturica, care tot sarea inaintea lui; lui ii fu mila sa o vaneze; el cauta vanaturi mari, fiindca nu se temea de primejdii; era vanator mester si viteaz. in cele din urma, daca vazut si vazut ca tot ii sarea in cale, intinse arcul si dete cu o sageata. El se mira prea mult cum de nu o putu omori el, care era asa de bun vanator, ci o rani putin in aripa, care, asa ranita, se duse de nu o mai vazut. Cum se duse turturica, simti, nu stiu cum, nu stiu de ce, ca ii tacaia inima.

Dupa ce se intoarse acasa, era tot cm gales. imparatul vazand ca tanjeste fiu-sau cu sanatatea, il intreba ce are, iara el raspunse ca n-are nimic.

Turturica aceea era Zana Muntilor care se indragostise de frumusetea lui. Ei nui venea la socoteala sa se arate lui aievea, ca sa-i dea pricina, si d-aia se facuse turturica si ii tot sarea in cale. Nu stia insa cum sa faca, cum sa dreaga, ca sa se cunoasca cu fiul imparatului. Peste cateva zile de la intoarcerea feciorului de imparat de la vanatoare, o femeie saraca veni la curtea imparateasca sa se bage slujnica si, fiindca tocmai era trebuinta de o gainareasa, o primi.

Curatenia si buna ingrijire ce da gainilor si tuturor paserilor de la cotetele imparatesti ajunsese de poveste. imparateasa era asa de multumita, incat in toate zilele spunea imparatului cate o vorba buna pentru barbatia acestei femei tinere, dara saraca. Ea si incepuse a se gandi la norocirea bietei femei.

... Continuare in numarul viitor. ...

MATEMATICA DISTRACTIVA

LA MULȚI ANI, COPII!

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, Mihaela și Andrei s-au dus la bunicii lor să-i colinde.

Spre bucuria copiilor, în sufragerie era un brad frumos, împodobit cu multe globuri de diferite culori și câteva cadouri.

- E splendid bunico, a exclamat Andrei încântat!
- Vrei să știi câte globuri sunt în el, l-a întrebat Mihaela?
- Da.
- Sunt două albe, de două ori mai multe roșii, aurii sunt cât jumătate din cele roșii, iar argintii, cât cele albe și roșii împreună

Dacă vrei să-i mulțumești lui Moș Crăciun pentru cadourile pe care vi le-a adus, aflați câte globuri de fiecare culoare împodobesc bradul.

Micul matematician

Vei obține suma 65 pe orizontală, pe verticală și pe diagonală numai dacă vei descoperi două perechi de numere care trebuie schimbate între ele.

6	5	23	16	14
21	19	12	11	3
15	8	1	24	17
4	22	20	13	7
18	10	9	2	25

*Prof. pentru învățământul primar
Bustan Delia Elena C.S.E.I Alba Iulia*

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

De ce suntem propulsați de pe scaunul mașinii în timpul frânării?

La frânare, mașina încetinește, dar corpul tău încearcă, în prima fază, din cauza inerției, să se deplaseze mai departe cu aceeași viteză. Este doar un efect al inerției – anume al tendinței oricărui obiect de a rămâne ținut în starea de moment. Forța este cu atât mai mare, cu cât masa obiectului este mai mare.

De ce cădem în apă, când vrem să sărim de pe o barcă mică pe mal?

În momentul în care cineva sare dintr-o barcă, o împinge pe aceasta în jos. Mușchii piciorului său produc forța care propulsează corpul înainte. Dar aceeași forță acționează în sens invers asupra bărcii: forța egală cu reacțiunea. Același principiu acționează și în cazul unui balon când îl umfli: dacă îi dai drumul, el țâșnește imediat, pentru că aerul care iese îl împinge în față. De această împingere se folosesc și avioanele cu reacție și rachetele: ele degajă, prin ejectoare, cu mare viteză, spre spate, o cantitate mare de gaze calde.

... Continuare în pag.16.

... Continuare din pag. 15. ...

Cum putem muta mai ușor obiectele grele?

N-o să poți căra niciodată o comodă mare, de exemplu. Iar dacă vrei să o împingi, ei bine, nici asta nu e prea simplu, din cauza forței de frecare pe sol. Această „forță de frecare la rulare” este mult mai mică decât „forța de frecare la alunecare”, deoarece un corp sferic are contact cu solul pe o suprafață mult mai mică. De aceea au mașinile și trenurile roți și nu patine. Așadar, comoda o putem muta mai ușor, așezând dedesubt mai multe bucăți de lemne rotunde și astfel poți împinge comoda chiar și cu o mână.

De ce uleiul este un lubrifiant bun?

Câteva picături de ulei aplicate la locul potrivit la o bicicletă pot face minuni: deodată, bicicleta va rula mult mai ușor. Pentru că întotdeauna când două suprafețe de material alunecă una pe cealaltă, apare frecarea: se simte o oarecare rezistență, materialul se încălzește și eventual se tocește. Uleiul se lipește de metal, umple „văile” și formează o peliculă care distanțează vârfurile „dealurilor”. În acest fel, neputându-se atinge, frecarea este mult mai mică.

De ce flutură steagul în vânt?

Fenomenul este legat de comportamentul specific al curenților de aer. Până la o anumită viteză a vântului, aerul se scurge liniștit de-a lungul steagului. Dacă viteza aerului crește, s-a terminat cu liniștea. Brusc încep să se producă vârtejuri, adică zone în care aerul se rotește cu putere. Cu cât vântul este mai puternic, cu atât vârtejurile sunt mai mari.

*Prof. pentru învățământul primar
Bustan Delia Elena C.S.E.I Alba Iulia*

Implicarea teoriei inteligențelor multiple în procesul instructiv educativ

Motto:

“Noi credem și declarăm că fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge la un anumit nivel și a se putea păstra la un nivel acceptabil de învățare. [...] Sistemele educaționale ar trebui proiectate și programele educaționale implementate în așa fel încât să țină seama de marea diversitate a copiilor.”

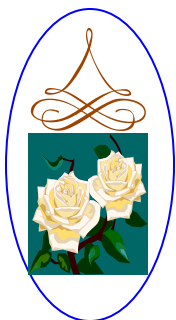
(Declarația de la Salamanca, 1994)

Inteligența este forma superioară de organizare a cunoașterii și a conduitei, caracterizată prin aceea că reglarea interacțiunii și echilibrarea persoanei cu ambianța se realizează prin intermediul imaginilor, reprezentărilor, ideilor și acțiunilor mentale.

Istoric vorbind teoria inteligențelor multiple a apărut se pare pentru prima oară în 1985 când Howard Gardner consideră că ideea inteligențelor diferite și autonome conduc la modalități diverse de cunoaștere și învățare.

În concepția acestuia, inteligența nu este o însușire pusă în evidență prin forțe standardizate ci este capacitatea de a rezolva probleme și a realiza finalități în situații concrete de existență. Nu trebuie să uităm aici o anumită influență a predecesorului său Leon Piget. În cadrul teoriei inteligențelor multiple, capacitatea cognitivă a individului este descrisă printr-o sumă de abilități, talente, deprinderi mentale, pe care Gardner le numește inteligențe. Nu toți indivizii posedă fiecare dintre aceste “inteligențe” în aceeași măsură. Diferențierea vine din gradul lor de dezvoltare în natura unică a combinației lor. Din punct de vedere biologic Gardner întărește ideea că o inteligență trebuie să fie probată de existența unei zone de reprezentare pe creier și prin existența unui sistem propriu de expresie. Astfel, după modul în care indivizii rezolvă diferite probleme se deosebesc mai multe tipuri de inteligență, fiecare având o localizare cerebrală. În acest sens, acesta a izolat, mai bine spus identificat 8 tipuri de inteligență.

... Continuare în pag.17. ...

... Continuare din pag.16. ...

Nu se cunoaște o formă de ierarhizare standard a acestor tipuri de inteligențe, cel puțin la nivel de publicații sau lucrări de specialitate, dar despre acestea vom continua să vorbim în numărul viitor.

Prof. Florea Lăcrămioara C.S.E.I Alba Iulia

DE VORBA CU POEZIA

Vasile Baghiu
(5 decembrie 1965)

Vasile Baghiu (n. 5 decembrie 1965, în Borlești) este un poet, prozator și eseist român.

Este membru al *Uniunii Scriitorilor din România* (din 1996) și al *PEN-Club* (din 1998). Membru în colegiul de redacție al revistei *Antiteze* care apare la Piatra Neamț.

A debutat cu poeme în 1983, în revista Ateneu, apoi în revista școlii, Liceul Sanitar din Bacău, unde îndrumător i-a fost profesorul și eseistul Ioan Neacșu.

Până în 1989, a publicat poeme în Amfiteatru, încurajat de poeta Constanța Buzea, în revista *Familia*, unde în 1988 a fost prezentat elogios de poeta Ana Blandiana, și a citit poezie la cenaclul

Universitas condus de criticul Mircea Martin, precum și la întâlnirile literare organizate prin țară de criticul Laurențiu Ulici.

După 1989, are o intensă activitate literară, publicând sute de poeme și articole, susținând (în reviste importante de cultură și ziare) rubrici de critică literară ("Plasa de fluturi", în Poesis), eseu ("Culisele poeziei", în Cronica și Mozaicul) și publicistică ("Sfârșit de mileniu" și "Irealitatea imediată", în Monitorul), remarcate pentru spiritul lor critic și polemic.

Este inventatorul curentului literar numit Himerism, care propune o direcție trans-națională în poezie și al cărui prim manifest a fost publicat în revista România literară (nr. 8/ 1998). A urmat al doilea manifest, în revista *Familia* (nr.5/ 1998), și al treilea manifest, în revista *Poesis* (nr. 6-7-8/ 2006). Tatăl său, Vasile Gh. Baghiu (1922 - 1974), este autorul volumului de memorii *Prizonier în URSS*, scris în 1953, păstrat "în sertar" până în 1990 și publicat cu dificultăți abia în 1998, la Editura Axa, cu o prefață de Romulus Rusan. Această carte, îngrijită de Vasile Baghiu, se numără printre puținele scrieri care pot fi încadrate în așa-numita *literatură de sertar*.

A fost vicepreședinte al *Alianței Civice* (2000-2001).

A fondat în 1997 prima revistă de educație pentru sănătate din România, *Modus Vivendi*, din care au apărut 18 numere.

A inițiat proiectul de cultivare a lecturii în Școală, *Drogul lecturii*, în cadrul căruia a susținut începând din anul 2001 câteva sute de ore despre beneficiile lecturii în școli din județul Neamț.

Licențiat în psihologie, având diverse experiențe de muncă în trecut ca asistent medical (un sanatoriu de tuberculoză, un laborator de toxicologie, un cabinet privat de cardiologie), actualmente lucrează în domeniul educației pentru sănătate. Este inclus în antologiile germane *Um etwas Zeit zu Retten* (Berlin, 2003) și *Abgenutzter Engel - Zehn rumänische Dichter* (Dionysos Verlag, Kastellaun, 2003).

EVENIMENTE CULTURALE

LUNA DECEMBRIE

Claude Monet
(1840-1926)

Oscar-Claude Monet (n. 14 noiembrie 1840, Paris — d. 5 decembrie 1926, Giverny) a fost un pictor impresionist din Franta.

Monet s-a născut la Paris, Franta. Familia sa s-a mutat la Le Havre în Normandia când el avea cinci ani. Tatăl său ar fi dorit ca Monet să intre în afacerea familiei, băcănă, dar Oscar Monet voia să picteze. Eugène Boudin, un artist care a lucrat în mare parte la picturi plein air - schițe rapide făcute în aer liber - pe plajele Normandiei, l-a învățat câteva tehnici ale picturii în 1856. La început artistul nu era deloc de acord cu lucrările facute de Boudin, dar acesta l-a învățat să deschidă ochii asupra naturii : "... în sfârșit, ochii mi s-au deschis și am înțeles cu adevărat natura. Am învățat în același timp s-o iubesc ." (necesită citare)

Monet a trebuit să meargă în armată în Algeria. Mătușa sa Lecadre a fost de acord să-l scape de armată, dacă va fi urmat un curs de artă la universitate. El a părăsit armata, dar stilurile de pictură tradițională predate la universitate nu i-au fost pe plac.

În 1862 el a studiat arta cu Charles Gleyre la Paris, unde l-a întâlnit pe Pierre-Auguste Renoir împreună cu care a fondat mișcarea

impresionistă. Ei au pictat împreună și au rămas prieteni toată viața.

Monet putea să folosească și studioul pentru a-și picta modelele la un preț redus. El a pictat-o pe Camille Doncieux și mai târziu s-au căsătorit. Monet a pictat *Femei în Grădină* la sfârșitul anilor 1860. După nașterea primului lor copil, Jean, s-au mutat la o casă în Argenteuil, în apropierea Râului Sena. Au locuit acolo timp de șase ani, până când Camille a murit; el a pictat-o moartă pe pat. Monet s-a mutat apoi la o casă din Giverny, Eure, în regiunea Haute-Normandie, unde a plantat o grădină mare.

În 1872 (sau 1873) Monet a pictat *Impression, soleil levant* (franceză: *Impresie, răsărit de soare* - acum în Musée Marmottan, Paris), un peisaj din Le Havre, care a fost expus la prima expoziție impresionistă din 1874. Se spune că Louis Leroy, un critic ostil, a folosit numele de "Impresioniste" din titlul acestei picturi, comentând că picturile lui Monet erau mai degrabă "impresii" decât lucrări de artă terminate. La a treia expoziție, din 1876, pictorii pe care noi îi grupăm cu termenul de impresionisti, foloseau deja termenul acesta pentru a se descrie. El s-a căsătorit cu Alice Hoschede pe data de 16 iulie 1892, cu care avea o aventură în timpul căsătoriei cu Camille. În anul 1892 Monet a pictat o serie de lucrări reprezentând Catedrala Rouen, din diverse unghiuri și la perioade diferite ale zilei. Douăzeci de vederi ale catedralei au fost expuse la galeria Durand-Ruel în 1895. El a pictat de asemenea și câteva mori de făină.

Lui Monet îi plăcea foarte mult să picteze natură controlată - grădina sa, eleșteul, nuferii săi sau podul său.

SIMPOZION „EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ ÎN ROMÂNIA”

**Transformarea educației în resursă de bază
a modernizării și dezvoltării durabile a
României – formarea și dezvoltarea
identității și conștiinței europene**

Dimensiunea europeană a educației românești este o realitate incontestabilă, care a fost dovedită cu mult înaintea aderării țării noastre la spațiul euro-atlantic, prin intermediul valorilor europene (libertate, unitate, responsabilitate), al specificului cultural românesc și prin persoanele care au reprezentat aceste coordonate în întreaga lume (formatori de conștiință precum C. Brâncuși, E. Ionescu, M. Eliade ș. a.).

Această dimensiune trebuie obiectivată în concret prin valorificarea elementelor ce țin de profilul identitar al poporului român și stabilirea unei corespondențe inextricabile între acesta și suma de valori care conturează identitatea europeană. Nu trebuie ca identitatea românească, cu miturile, valorile și trecutul specific să fie asimilate de identitatea europeană, ci aceste două realități trebuie să se întrepătrundă și să se intercondiționeze în procesul de formare a unui român european, eliberat de mentalitățile naționaliste sau regionale (de genul balcanismelor) și deschis spre o cultură a socialului așa cum ne-o prezintă U.E. Între particular și universal, între național și european trebuie să existe o compenetrare reală și prolifică, fără de care dezvoltarea durabilă a unui stat precum România, dar și a întregului continent ar rămâne o viziune utopică, idealistă, deci, fără șanse de realizare.

În discutarea temei amintite, este important să aducem în discuție și problema politicilor educaționale și culturale. Această

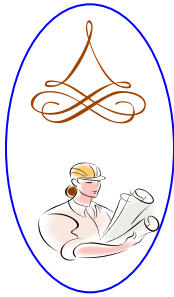
sintagmă vizează un set de acte decizionale și legislative care conturează și oferă pârghiile necesare dezvoltării sociale a unei națiuni. În ce măsură există în România actuală o astfel de politici? Lipsa unui cadru coerent și unitar în ce privește politicile educaționale și culturale ale țării noastre, diletantismul în aceste domenii nu contribuie la modernizarea și dezvoltarea durabilă a țării noastre, ci dimpotrivă. Pentru contracararea acestor blocaje se impune o viziune unitară, pe termen mediu și lung asupra educației și culturii (văzute ca principale mijloace de dezvoltare socială), dar și o dinamizare a societății civile românești în această direcție.

**Transformarea educației în resursă de bază a
modernizării și dezvoltării durabile a
României – formarea și dezvoltarea identității
și conștiinței europene**

Dimensiunea europeană a educației românești este o realitate incontestabilă, care a fost dovedită cu mult înaintea aderării țării noastre la spațiul euro-atlantic, prin intermediul valorilor europene (libertate, unitate, responsabilitate), al specificului cultural românesc și prin persoanele care au reprezentat aceste coordonate în întreaga lume (formatori de conștiință precum C. Brâncuși, E. Ionescu, M. Eliade ș. a.). Această dimensiune trebuie obiectivată în concret prin valorificarea elementelor ce țin de profilul identitar al poporului român și stabilirea unei corespondențe inextricabile între acesta și suma de valori care conturează identitatea europeană. Nu trebuie ca identitatea românească, cu miturile, valorile și trecutul specific să fie asimilate de identitatea europeană, ci aceste două realități trebuie să se întrepătrundă și să se intercondiționeze în procesul de formare a unui român european, eliberat de mentalitățile naționaliste sau regionale (de genul balcanismelor) și deschis spre o cultură a socialului așa cum ne-o prezintă U.E. Între particular și universal, între național și european trebuie să existe o compenetrare reală și prolifică, fără de care dezvoltarea durabilă a unui stat precum România, dar și a întregului continent ar rămâne o viziune utopică, idealistă, deci, fără șanse de realizare.

**Prof. pentru învățământ primar ȚĂRĂU
DIANA MARIA C.S.E.I Aalba Iulia**

.... Continuare în numărul viitor.

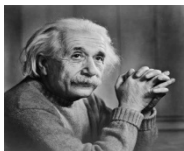

JURNAL DE IDEI

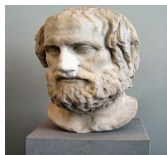
Viata este acolo unde te regasesti, momentul in care simti ca iti apartine clipa si ca in ea sta ascunsa o viata intreaga

(Chris Simion)

Imaginația este mai importantă decât cunoașterea. Cunoașterea este limitată. Imaginația înconjură lumea

(Albert Einstein)

Când un om bun e rănit, toți cei care vor să fie buni trebuie să sufere cu el.

(Euripide)

Legenda lui Mos Craciun

Mosul este un personaj simpatic, rumen in obraji, cu o burtica prietenoasa, cu barba lunga si alba. Un om blajin care reuseste sa aduca zambetul pe buzele tuturor copiilor. El este imbracat intr-un costum alb cu rosu si poarta o curea neagra.

In viziunea initiala, Mos Craciun purta un costum rosu cu nasturi negri. Vinovata de pletele albe este compania Coca-Cola. Se pare ca versiunea Mosului care a ramas imprimata in mintea noastra este cea propusa de compania de bauturi racoritoare.

Legenda spune ca Maica Domnului, fiind cuprinsa de durerile nasterii, l-a rugat pe Mos Ajun sa-i gazduiasca. Deoarece era sarac, el a refuzat-o, dar a trimis-o la fratele lui mai mic si mai bogat, Mos Craciun.

Ajuns la casa lui Craciun, Maica Domnului o gaseste acasa pe sotia acestuia, Craciuneasa si ii cere acesteia adăpost. Craciuneasa era o femeie buna, insa stiindu-si sotul rau si necredincios, ii gazduieste in grajdul vitelor. Apoi, fara sa-i spuna sotului ei, Craciuneasa o ajuta pe Maica Domnului sa-L nasca pe Pruncul Iisus. Afland cele intamplate, Craciun isi pedepseste sotia taindu-i mainile. Maica Domnului, printr-o minune, o vindeca, lipindu-i mainile la loc Craciunesei. Mos Craciun, vazand aceasta se caieste si ii cere iertare lui Dumnezeu, devenind astfel "primul crestin". Se spune ca el s-a cait atat de mult, incat a doua zi si-a impartit intreaga avere copiilor saraci.

De atunci, in fiecare an, in Ajunul Nasterii Domnului (24 decembrie), Mos Craciun vine cu sania trasa de reni, intra pe horn si pune sub brad cadourile. Cei 9 reni sunt: Rudolph, Dasher, Dancer, Prancer, Vixen, Comet, Cupid, Donder si Blitzen. Conducatorul acestora este Rudolph, renul cu nas rosu.

ABECEDAR NATURIST

Energia digestiei si a metabolismului

Persoanele pitta au multe dintre calitatile focului. Focul este fierbinte, penetrant, ascutit si agitator. La fel, persoanele pitta au corpul cald, idei penetrante si o inteligenta ascutita. Dar pot deveni si foarte agitati si irascibili. Tipul corporal pitta are o inaltime medie si piele rosiatica, cu multe alunite si pistrui. Pielea este calda si mai putin ridata ca vata. Parul are tendinta de a fi matasos si adesea albeste si cade repede. Ochiul au o dimensiune medi si conjunctiva este umeda. Nasul este ascutit si varful are tendinta de a se inrosi. Persoanele pitta au un metabolism accelerat, o digestie buna si apetit sanatos. Le plac foarte multe mancaruri si lichide, in special mancarurile picante si bauturile reci. Constitutia lor insa este echilibrata de gusturile dulce, amar si astringent. Persoanele pitta dom bine si o durata medie de timp. Produc cantitati mari de urina si fecale, care sunt galbui, moi si abundente. Transpira cu usurinta. Mainile si picioarele raman calde. Persoanele pitta au toleranta scazuta la soare, caldura si activitate fizica solicitanta. Din punct de vedere mental, pitta sunt alerti si inteligenti, insa devin repede agitati si agresivi, cu tendinta spre ura, furie si gelozie daca sunt dezechilibrati. In lumea exterioara, oamenilor pitta le place sa fie lideri si cauta prosperitate amateriala. Le place sa-si expuna bogatia si posesiile. Aceste persoane tind sa suferi de boli precum febra, afectiuni inflamatorii si icter. Simptomele obisnuite includ iritatii cutanate, senzatii de arsura, ulceratii, inflamatii si febra. Atributele pitta sunt uleios, fierbinte, usor, mobil si lichid, iar orice exces ale uneia dintre acest ecalitati poate cauza dezechilibru. Sezonul pitta este vara. Sunt obisnuite arsurile solare si irascibilitatea, inasa

acestea se amelioreaza odata cu racorirea vremii.

Ghid orientativ pentru dieta:

- * 50% cereale integrale
- * 20% proteine - fasole (exceptand lintea), tofu, branza, lapte crud, albus, carne alba, crevete, iepure
- * 20-30% legume
- * optional 10% fructe proaspete

Alte indicatii:

- * Evitati excesul de caldura, ulei, aburi.
- * Limitati aportul de sare.
- * Mancati mancaruri racoritoare, nepicante.
- * Faceti exercitii fizice in perioadele mai racoroase ale zilei.

Energia miscarii

Vata reprezinta principiul miscarii si este responsabil pentru orice se misca in corp. Este combinatia elementelor aer si eter (sau spatiu). Vata este mobil, usor, uscat, racoros, dur, subtil si limpede. Un exces din aceste calitati agraveaza Vata. Persoanele cu constitutie Vata tind sa fie subtiri, cu parul inchis la culoare, aerieni, tematori si nervosi, cu un corp si o minte activa. Vata este localizata in colon si unul dintre principalele simptome de agravare este excesul de gaze din intestin. Vata predomina si in par, unghii, piele si articulatii, iar excesul de Vata cauzeaza piele si par uscate, riduri si articulatii intepenite. Pe masura ce imbatranesc, persoanele sunt tot mai mult dominate de Vata. Persoana predominant vata este binecuvantata cu o minte rapida, flexibila si creativa. Vata ofera miscarea esentiala pentru toate procesele corpului, fiind vitala pentru sanatare. Unul dintre scopurile stilului de viata este "stabilizarea" acestei miscari. Vata este proeminenta toamna si la schimbarea sezoanelor. Tipul vata prezinta variatii in apetit si digestie. Aceste persoane sunt atrase de mancaruri astringente precum salatele si legumele, inasa constitutia acestora este echilibrata de gusturile dulce, acru si sarat. Aceste persoane tind sa urineze putin si au fecale dure, uscate si in cantitate mica. Din punct de vedere mental, persoanele vata sunt pripiti, dar uita repede. Sunt alerti, nelinistiti si foarte activi. Merg, vorbesc si gandesc rapid, inasa obosesc repede. Au vointa mai slaba si adesea se simt instabili. Au mai putina toleranta, incredere si indrazneala.

... Dr. Marina Curut. ... C.S.E.I Alba Iulia

Cele 10 fericiri ale părinților

1. Fericțiți părinții care își educă copilul chiar de la venirea lui în lume. Copilul e ca un copac: strâmb a crescut, strâmb rămâne.

2. Fericțiți părinții care nu dau copilului tot ce vrea el. Două lucruri îi pot conduce pe copii la ruină: să nu aibă nimic sau să aibă totul.

3. Fericțiți părinții care nu iau întotdeauna apărarea copilului lor. Iubirea adevărată nu constă în a-i lua apărarea, ci a-l obișnui cu umilința; din recunoașterea sinceră a greșelii se naște dorința de îndreptare. Cu bătaia se face dresură, nu educație.

4. Fericțiți părinții care nu vor lansa critici sterile și continue la adresa altuia, a societății, mai ales a dascălilor, care nu se critică unul pe altul, nu se vorbesc de rău reciproc.

5. Fericțiți părinții care nu își plâng copiii pentru orice mic neajuns ce li se întâmplă, dar îi vor ajuta să profite de inevitabilele necazuri pentru ca voința să li se întărească, să nu devină ratați.

6. Fericțiți părinții care au răbdare și încredere, îi ajută pe copiii lor să își dezvolte propriul eu. E o lege pe care puțini o cunosc: copilul va fi mai târziu ceea ce i s-a spus că este când era mic. Dacă i s-a spus tot timpul că este un bou, un măgar, un animal, un tâmpit, un huligan, un cretin de care nu se va alege nimic, aceasta se va adevăra mai târziu.

7. Fericțiți părinții care cultivă în inimile copiilor bunătatea, dărnicia, compătimirea față de semenii aflați în suferință. Înțelepți și buni sunt acei părinți care, de pildă, dau pomană săracilor prin mânuțele copiilor.

8. Fericțiți părinții care își îndrumă copiii pe calea credinței. Modul de viață în familie

poate hrăni dispozițiile afective care în timpul întregii vieți rămân temeiuri ale unei credințe.

9. Fericțiți părinții care se străduiesc să trăiască, împreună cu copiii lor, iubirea în adevăratul sens.

10. Fericțiți părinții și educatorii care, în ciuda tuturor greutăților, vor avea mereu fața senină și zâmbetul pe buze fiindcă nu bătaia e ruptă din rai, ci zâmbetul părinților și al educatorilor.

Prof. pentru învățământul primar

Bustan Delia Elena C.S.E.I Alba Iulia

LUMINA LUMII

Pe pervazul ferestrei unei case vechi și singuratică se afla o lumânare mică și lângă ea zăcea o cutie de chibrituri. Asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă, pe când în case nu exista încă lumină electrică. În vremea aceea, seara se foloseau întotdeauna lumânări, pentru a lumina și ultimele colțuri ale casei.

Seara, când în aceste case oamenii se duceau la culcare, obosiți de munca din timpul zilei, lumânarea și cutia de chibrituri-care rămăneau pe pervazul ferestrei-stăteau de obicei de vorbă. Odată, cutia de chibrituri i-a spus îngrijorată lumânării:

-Dragă prietenă, devii tot mai mică și mai mică. Cum începi să arzi, te și topești. Ai grijă, că în cele din urmă nu mai rămâne nimic din tine.

Lumânarea a zâmbit și i-a răspuns:

-Mă costă într-adevăr ceva să luminez, dar aceasta-i datoria mea.

-Acum doar te consolezi! Uită-te numai cât de mică te-ai făcut deja! Dacă ai fi lumina unui felinar, care le arată marilor vapoare de pe mare calea spre port, atunci poate că ar merita să te consumi așa.

-Da, lumina mea este mică, dar cu toate acestea poate lumina ungherele întunecoase. N-ai văzut ieri cum i-a căzut buncii tot maruțișul din portmoneu? Atunci m-a luat, a căutat pe podea, și a găsit toți bănuții. Cu lumina mea am putut s-o ajut pe bunica.

... Continuare in pag. 23. ...

... Continuare din pag. 22. ...

Lumânarea s-a bucurat. Însă cutia de chibrituri s-a enervat în sinea ei. Dar înainte să apuce să spună ceva, a venit bunica, a luat lumânarea și a traversat cu ea holul, ducându-se în dormitor.

A doua zi, când lumânarea și cutia de chibrituri s-au întâlnit din nou, cutia de chibrituri n-a putut să se mai abțină:

-Vai, vai, ce s-a întâmplat cu tine?! Ai mai rămas doar jumătate din cât ai fost ieri!s-a văitat ea.

Lumânarea a clipit doar din ochi și a răspuns:

-Da, ieri a fost ceva mai deosebit! Bunica a început să citească Biblia la lumina mea.

S-a adâncit atât de mult în lectură, încât a trebuit să ard până la miezul nopții.Dar nu-i nimic. M-am bucurat foarte mult că am putut să-i luminez, mai ales când a citit cuvintele: „Acolo nu va mai fi noapte. Și nu vor mai avea nevoie nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina.”Dupa ce a citit aceste cuvinte, bunica și-a împreunat mâinile, și-a ridicat ochii în sus și a spus: „Domnul meu iubit, cât de mult mă bucur că va veni o zi, în care Tu Însuși vei fi Lumina noastră eternă. Dar acum îți mulțumesc pentru această lumânare mică, care mi-a dat azi lumina ei ca să pot citi Cuvântul Tău.” Nici nu-ți poți imagina cât am fost de fericită, pentru ca am putut s-o slujesc pe bunica cu lumina mea!

Cutia de chibrituri n-a știut ce să mai răspundă.

Într-o seară s-a întâmplat ceva ciudat. După ce toți ai casei se duseseră deja la culcare, lumânarea a mai continuat încă să ardă veselă pe pervazul ferestrei. Nimeni nu o stinse. Afară era viscol.Vântul urla,șuiera și învârtea fulgii de

zăpadă în aer .Din când în când, prin crăpăturile de lângă geam năvălea un val de aer rece peste flacăra lumânării.Lumânarea se topea încet,încet.Cutia de chibrituri a devenit foarte neliniștită:

- Ce faci?! Ai grijă, ascuși n-are să mai rămâie nimic din tine!Mai bine lasă ca următorul val de aer rece să te stingă, ca să nu te topești toată!

Dar lumânarea veselă a zâmbit doar.A continuat să ardă și astfel s-a făcut tot mai mică și mai mică.Atunci cutia de chibrituri s-a enervat de-a binelea:

-De ce nu mă ascuți?Ai putea să te salvezi singură, dacă ai înceta să mai arzi!

-Am fost pusă aici, ca să luminez.Acesta este locul meu și de aceea vreau sa ard aici și să dau cea mai bună lumină!

-Asta-i o prostie din partea ta!

Cutia de chibrituri nu s-a putut liniști.

În momentul acela, sub geam s-a auzit un foșnit. Apoi s-au auzit pași pe verandă. Cineva a bătut la ușă și a tras de clanță. Bătăile nu au fost auzite numai de lumânare și de cutia de chibrituri,ci și de tatăl și fiii lui cei mari care s-au trezit din somn și au deschis ușa casei. În cameră a năvălit un val de aer rece, care a făcut ca flacăra lumânării să pâlpâie și mai tare. Peste pragul ușii,zăpada a fost suflată de vânt în casă,iar apoi,din întuneric,a pășit o femeie în camera luminată.Abia mai putea să se miște.Bărbații i-au luat musafirei din noapte paltonul plin de zăpadă.Apoi au așezat-o pe femeie lângă sobă și au început să-i frece mâinile și picioarele înțepenite de frig. După ce femeia s-a încălzit și și-a revenit puțin, a început să povestească:

-M-am rătăcit. A nins neîncetat, fără să se oprească, iar viscolul a troienit tot drumul. Am mers la întâmplare câteva ore și am încercat mereu să găsesc drumul, dar nu am reușit.După ce am obosit,am vrut să mă așez în zăpadă și să mor. Dar în clipa aceea am văzut o lumină mică. Atunci am știut că undeva în apropiere trebuie să fie o casă.

-Noi am lăsat dinadins lumânarea să ardă pe pervazul ferestrei, a spus tatăl, pe așa un viscol oamenii se rătăcesc.

... Continuare in pag.24.

... Continuare din pag.23. ...

-Micuță lumânare,azi ai salvat viața unui om,a spus tatăl privind lumânarea zâmbind.

A fost de parca micuța lumânare i-ar fi zâmbit și ea,apoi a mai strălucit o dată cu o flacără puternică și s-a strins.

Această poveste este o pildă. Domnul Isus a spus: „Eu sunt Lumina lumii! ” El Și-a dat viața pentru noi la cruce și prin aceasta a dăruit acestei lumi întunecate lumina mântuirii.Și tuturor celor care cred în El, Domnul Iisus le spune: „Voi sunteți lumina lumii”.Fiecare din noi își are locul lui în lumea aceasta,fie acasă sau la școală,fie la joacă afară sau pe terenul de fotbal. Dacă vrem să fim p lumină pentru Isus,trebuie să fim devotați. Dar dacă ne străduim să dăm ce avem mai bun, nu ne vom rușina când va reveni Isus și când Îl vom vedea.

Prof.înv.preșcolar:Radu Zoica,

G.P.N.Burduca,Dragodana,
Jud.Dâmbovița

MAXIME SI CUȚETARI DESPRE ADEVAR

Sa ne mintim pe noi insine ne este mai adanc inradacinat decat sa-i mintim pe ceilalti!
(Dostoevski)

Daca vrei odihna, crede. Daca vrei adevarul, cauta si sufera. (Frederich Nietzsche)

Cine invata nu inseamna ca si ajunge la adevar.
Cine ajunge la adevar, nu-i inca in stare sa-l

intareasca. Cine-l intareste nu inseamna ca si stie sa-l intareasca. (Confucius)

A detine adevarul este calea celesta. A cauta adevarul este calea omului. (Confucius)

“Adevarul nu se confrunta intotdeauna cu dreptatea!” “Unde ai citit asta ?” “In toate cartile bune.” (William Faulkner)

Adversarul care iti este o obsesie a devenit o parte din tine. (Lucian Blaga)

Sinceritatea absoluta e ceva tot atat de neconfortabil ca si minciuna perpetua. (Tudor Octavian)

Adevarul este rareori invaluit in romantism.
(Agatha Christie)

GLUME

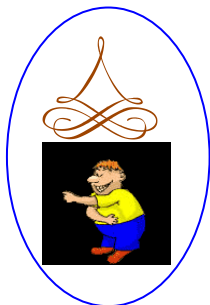
Într-o școală, se aude un zgomot teribil dintr-o clasă. Directorul intră în clasă și vede îngrozit cum toată lumea țipă, se bate, unii s-au urcat pe bănci. Directorul se repede la cel mai zgomotos și îl dă afară din sală. Se face dintr-odată liniște.
- Unde este profesorul vostru
- Tocmai l-ați dat afară...

* *
*

- Grozav aş vrea să zbor pe Lună în timpul tezelor!
- De ce ?
- Acolo orice materie este de 6 ori mai ușoară!

* *
*

- Cred că notele pe care mi le-ai adus cer o bătaie zdravănă.
- Nu te sfătuiesc s-o faci, tăticule, profesorul nostru de matematică e campion la karate!

CURIOZITATI GEOGRAFICE

Denumirea continentului Europa provine de la cuvântul fenician "ereb" care înseamnă "apus de soare". Așa spuneau fenicienii ținuturilor de la vest de Marea Egee, de unde porneau corăbiile lor spre Marea Mediterană, față de Asia, care se situa la răsăritul Soarelui.

* Altitudinea maximă este de 4 807 m în Vârful Mont Blanc din Alpi, iar la limita între Europa și Asia se află vârful Elbrus, din Munții Caucazul Mare, de 5 642 m.

* Altitudini sub nivelul Oceanului Planetar (28 m) se găsesc în apropierea Mării Caspice.

* Neavând scurgere în Oceanului Planetar, Marea Caspică este și cel mai mare lac de pe glob (371 800km²).

* Gibraltar este cel mai mic teritoriu neautonom de pe Pământ 6,5 km² ,aparținând Marii Britanii, pe o peninsulă stâncoasă în sudul Peninsulei Iberice. Strâmtoarea Gibraltar desparte Europa de Africa și are o lungime de 14 km.

* Marea Caspică are cea mai puternică evaporație dintre mările globului (nivelul său scade cu 20 cm pe an); este situată la limita dintre Europa și Asia.

* Khalkis este cea mai îngustă strâmtoare navigabilă (40 m). Parte a Mării Egee, strâmtoarea desparte insula Eubeea de continent (Peninsula Balcanică).

* Marea Neagră este cea mai izolată mare a Oceanului Planetar, unica mare ce are două straturi de apă total diferite: la suprafață (până la 180-200 m adâncime) un strat cu o salinitate de 16-17‰, relativ mai ușor, cu oxigen dizolvat, în care se dezvoltă viața, iar la adâncime(de la 180-200m) un strat mai sărat (cu o salinitate de 21-22‰), mai greu, cu hidrogen sulfurat, fără oxigen și lipsit de viață.

* Marea Baltică este marea cu cea mai scăzută salinitate: 2 ‰.

* Sognefjord - cel mai adânc și cel mai lung fiord (1308 m adâncime maximă, 204 km lungime) este situat pe țărmul de sud-vest al Norvegiei și pătrunde adânc în interiorul țării.

* Hölloch este cea mai lungă peșteră din lume (104 km),situată în Alpii Calcaroși din partea centrală a Elveției, lângă localitatea Moutathal.

* Tunelul de sub Canalul Mânecii, construit între Franța și Marea Britanie (Coquelles, lângă Fretun și Cheriton, lângă Folkestone) a fost inaugurat în 1994. Au fost realizate două tuneluri, fiecare cu o lungime de 51,5 km și cu diametrul de 7,6m, săpate la o adâncime medie de 45 m sub nivelul mării. Transportul se face cu trenuri de pasageri, care circulă cu viteze de până la 160 km/oră sau cu trenuri de vehicule și pasageri.

* Simplon II este cel mai lung tunel feroviar din Europa (19823m), ce leagă Elveția de Italia, pe sub Alpi.

... Continuare in pag.26...

... Continuare din pag.25. ...

România- superlative geografice

* Este prima țară din lume cu producție de petrol înregistrată statistic (1857), cu exploatare între văile râurilor Prahova și Trotuș.

* Depresiunea Colinară a Transilvaniei este cea mai mare din Europa.

* Cea mai nordică localitate este Horodiștea (jud. Botoșani): 48°15'lat. N.

* Cea mai sudică localitate este Zimnicea (jud. Teleorman): 43°37'lat. N.

* Cea mai vestică localitate este Beba Veche (jud. Timiș): 20°15'long. E.

* Cea mai estică localitate este Sulina (jud. Tulcea): 29°41'long. E.

* Carpații Românești includ cel mai întins lanț vulcanic din Europa.

* Cea mai lungă peșteră este Peștera Vântului situată în Munții Pădurea Craiului, din Munții Apuseni: 31 338m peste 38 km.

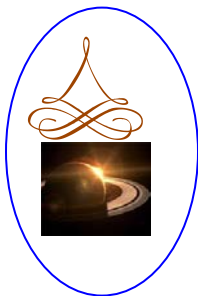
* Peștera cu cea mai mare denivelare este Izvorul Tăușoarelor, din Munții Rodnei: 415m.

* Valoarea record a temperaturii maxime absolute a fost de 44,5 °C și s-a înregistrat la 10 august 1951, la ferma Ion Sion, comuna Râmnicelu, în Câmpia Brăilei.

Curiozitati despre Egipt

1. Faraonul nu lasa niciodata sa i se vada parul. Purta intotdeauna o peruca, numita nemes.
2. Ca mustele sa nu se aseze pe el, Pepi II tinea langa el cativa sclavi dezbracati a caror corpuri erau unse cu miere pentru a atrage mustele.
3. Atat barbatii cat si femeile egiptene purtau machiaje elaborate. Machiajul pentru ochi era in general verde (facut din cupru) sau negru (facut din plumb). Egiptenii credeau ca machajul are puteri vindecatoare.
4. Cum antibioticele au inceput sa fie folosite de abia in secolul XX, medicamentele egiptenilor includeau mancaruri mucegaite sau pamant. De exemplu, infectiile erau tratate cu paine mucegaita.
5. Copiii egipteni nu purtau deloc haine pana la adolescenta. Caldura din Egipt facea ca hainele sa nu fie necesare.
6. Egiptenii bogati purtau peruci iar cei saraci purtau parul lung pe spate sau in cozi impletite. Pana la 12 ani, baietii egipteni aveau capul ras cu doar o suvita lunga de par .
7. Nu se stie cine i-a retezat nasul Sfinxului. Insa exista schite cu statuia fara nas din 1737, deci nici Napoleon nu l-a distrus si nici in timpul razboaielor mondiale. Singurul despre care se stie ca i-a facut stricauni este un cleric musulman Sa'im al-dahr, care a fost linsat in 1378 pentru vandalism.

Increderea in sine si a vorbi despre sine

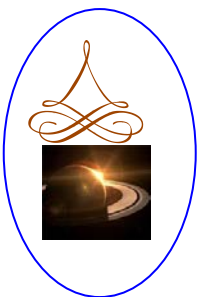
A vorbi despre sine: principal, un lucru atat de simplu, pe care faptic, foarte multe persoane il fac atat de complicat, iar increderea in sine (sau mai bine zis insuficienta ei) este deseori factorul complicator. Citesc din cand in cand despre o pagina „Despre mine” care incepe cu: „Intotdeauna imi este greu sa vorbesc despre mine”. Incep sa-mi invat unii clienti sa se vanda eficient in procesul de angajare si imi spun: „Nu sunt confortabil sa vorbesc despre mine, nu-mi place sa ma laud”. Ce se intampla aici? Este a vorbi despre sine un lucru atat de periculos? Nu chiar. Mai degraba, increderea in sine scazuta legata de a vorbi despre propria persoana este legata de convingerilor limitative pe care in timp, societatea in care traim, educatia pe care am primit-o au avut grija (deseori cu intentii pozitive) sa ni le sedimenteze in minte.

- Daca vorbesc despre calitatile mele sunt lipsit de modestie;
- Daca vorbesc despre defectele mele, devin vulnerabil in fata celorlalti;
- Daca vorbesc despre emotiile mele, ma port ca intr-o telenovela sud-americana;
- Daca vorbesc despre convingerile mele, e posibil sa deranjez pe cineva, s.a.m.d.

Practic, a vorbi despre sine este o conditie esentiala pentru a te face cunoscut, a-ti dezvolta un brand personal, a construi relatii de calitate cu ceilalti. Este o abilitate sociala de baza intr-o lume bazata pe conectare si pe diferentiere. Sigur, faptele sunt importante; dar vorbele pregatesc teritoriul pentru acestea. Daca a nu

vorbi despre sine, desi te tine intr-o zona de siguranta, nu iti aduce cariera, banii, relatiile si viata pe care le doresti, este momentul sa iti stimulezi increderea in sine pe aria aceasta si sa inveti sa vorbești despre tine. Primul pas, este sa inveti *sa vorbești despre tine*, punct. Nu conteaza ce spui, cum spui, cum este interpretat. Pur si simplu foloseste zecile de mii de cuvinte pe care le cunosti pentru a te arata lumii. De abia dupa ce devii confortabil cu asta, poti trece la pasul al doilea: *sa inveti si cum sa vorbești despre tine* astfel incat sa creezi impactul pe care-l doresti, sa poti folosi arta de a te dezvalui pe tine cat mai eficient, pentru a amplifica beneficiile. A fi confortabil cu a vorbi despre tine si a face asta intr-un mod carismatic, reprezinta unele dintre cele mai utile si placute forme prin care increderea in sine si abilitatile sociale se pot manifesta. Merita fructificate. La inceput eroul este un om concret: unul dintre parinti, un frate, pentru ca mai tarziu printre acestia sa fie inclus si „**eu cand am sa fiu mare**”. Pe masura inaintarii in varsta, a dezvoltarii imaginatiei, varietatea personajelor carora li se ofera calitatea de a fi erou creste si ea. Chiar constituirea eroului ca atare raspunde unei profunde cerinte interioare: marcheaza inceputul dedublării individului. Eroul este el insusi, dar un alt Eu investit cu calitati si forte nebanuite. Conversatia cu eroul este de fapt o conversatie mascata cu sine. Dedublarea in erou semnifica astfel inceputul gandirii despre sine si in cele din urma al constiintei de sine. De-a lungul anilor copilariei si la inceputul adolescentei principalele atribute ale eroului deriva din miscare, exprimand astfel una dintre cele mai puternic resimtite trebuinte ale organismului tanar. Pe o noua treapta, alaturi de miscare incep sa fie apreciate si anumite calitati sufletesti: istetime, curaj, cinste. Cativa ani mai tarziu, copilul ajuns adolescent este impresionat de inteligenta. Pe masura trecerii anilor, eroul pierde din insusirile sale de miscare concreta, locul lor fiind luat de altele care exprima cerinte de ordin superior. in continuare se afirma tot mai mult influenta aspiratiilor: setea de cunoastere, nevoia de a construi, de a crea noi valori spirituale si materiale. insusi.

... Continuare in pag.28. ...

... Continuare din pag.27.

El devine un *model*. incepem sa avem de-a face cu alt om, cu care individul in crestere nu se identifica total. in acest caz, conversatia individului cu sine nu inceteaza, ci se amplifica, devenind totodata mai directa. Ea are ca rezultat cresterea constiintei de sine, in care intensificarea sentimentului propriilor forte se imbina cu cunoasterea mai larga a lumii si a vietii. in general autoperceptia se soldeaza cu fenomenul negativ al neacceptarii, al autorespingerii, iar reducerea disonantei, compensatia, se realizeaza prin plasarea in viitor a unei imagini de sine mai bogata. Dar asteptarea ca viitorul sa furnizeze imaginea de sine acceptabila, investita cu capacitatea de a exprima in modul autentic sinele, este unul dintre principalele semne caracteristice ale varstei tinere. La aceasta varsta, individul, constient ca nu a facut dovada tuturor posibilitatilor sale, plaseaza actualizarea acestora sub semul viitorului. Iar distanta dintre situatia actuala si cea reflectata in imaginea de sine pe care el asteapta ca viitorul sa o confirme ar putea constitui un „indicator“ al varstei: cu cat decalajul este mai amplu, cu atat individul este mai putin inaintat in varsta. Apoi, dupa scurgerea anilor, intervine un moment in care individul constata cu surprindere ca imaginea despre sine „cea mai adevarata“ nu se mai plaseaza in viitor ci undeva in trecut. Reiese de aici ca factorul care diferentiaza in mod specific tinerele de batranete nu este cel biologic, ci cel psihologic, atitudinea fata de sine si fata de viata. Astfel: „nu poate fi considerat batran omul care a ajuns sa lupte pentru un ideal, pentru ca prin ideal individul se contopeste cu lumea“ . Omul autentic nu se poate margini la a trai pur si simplu, nu poate sa-si transforme viata intr-un scop in sine. El trebuie sa traiasca pentru ceva,

sa-si considere viata drept un instrument, un mijloc de a impinge cu un pas inainte viata omului de pretutindeni. Aceasta presupune lupta, iar lupta se da in primul rand cu sine. Unicul mijloc de care dispune omul pentru a castiga lupta este creatia. De aceea evolutia imaginii despre sine se poate confunda cu istoria autocreatiei individului. Este vorba despre simțul unei valori proprii, estimate și resimțite ca persoană totală, situată, cu caracteristicile sale, mai aproape sau mai departe de idealuri personale și asumate și proiectate în timp în vederea împlinirii ei înseși.

Date fiind suferința și anxietatea care însoțesc slabul respect de sine, incidențele sale negative asupra dezvoltării ulterioare, problema majoră pentru specialiștii care vin în contact cu adolescenți și care cred că școala nu are drept misiune numai transmiterea de cunoștințe și de metode, ci și formarea personalității, este: ce să fac pentru a-i ajuta?

SATIRA

Trageți toți câte o carte: domnule, ești cu mine.

Șezi, mă rog, împotriva, și vezi de joacă bine!

Dar ți-am spus, coconiță, că eu, din întâmplare

Nici bine, nici nebine nu pot să fac cercare;
Am cuvintele mele: aste jocuri plăcute,
Cu voia dumitale, îmi sunt necunoscute.
Nebun cine te-o crede; vrei să te rugăm,
poate

Astăzi chiar și copii știu jocurile toate,
Veacul înaintează: Caro; vezi că ți-e rândul;
Dar ce făcuși acolo, unde îți este gândul?
Când eu am dat pe rigă, bați cu alta mai mare?

Astfel de neștiință e lucru de mirare!

Așa-mi zicea deunăzi, cu totul supărată,
O damă ce la jocuri e foarte învățată,
Apoi șoptind pe taină cu câteva vecine:

... Degeaba reciti poezia : "Vai, ce fericit sunt!!!". Nu convingi pe nimeni. Dincolo de vorbe nu e decat amintirea! Dar cat e de valoroasa! Eu nu as putea trai fara amintiri. vii s-a intamplat vreodata sa va doriti din tot sufletul ceva ce va face doar rau? sa ramai langa cineva dintr-o incapatanare prostesca care nu iti face decat tie rau, care nu iti ofera nimic in schimb? sa renunti la tot ce aveai inainte ... ? Stii cum e ...

ISSN-L 1454-5101

ISSN 2069-2692

ISBN 978-606-576-658-7